

Karlskrona kommun

karlskrona.kommun@karlskrona.se

2019-03-07

1 (28)

Dnr 405-2018:7855

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Tullskolan F-6 i Karlskrona kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Tullskolan F-6 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Tullskolan F-6 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor mer systematiskt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att samtliga lärares undervisning är strukturerad och anpassas efter elevernas behov

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i och där lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö med gott resultat.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att det finns förutsättningar för regelbunden samverkan mellan lärare i bedömningsfrågor samt förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 6 september 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 405– 2018:7855) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektor på Tullskolan skapar en god grund för utveckling av undervisningen. Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag vilket till viss del även omfattar ett jämställdhetsarbete så att alla elever oavsett könstillhörighet har samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Skolinspektionens granskning visar att rektor följer upp och analyserar värdegrundsarbetet i undervisningen tillsammans med lärarna. Vidare visar Skolinspektionens granskning att rektor visserligen följer upp kunskapsresultaten på individnivå på skolan men det framgår att det inte sker någon analys av kunskapsresultaten på grupp- eller skolenivå.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektor leder och organiserar det pedagogiska arbetet och ger lärarna förutsättningar att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra.

I inkommen dokumentation, intervjuer med elevhälsan, lärare och rektorn framkommer att rektor skapat förutsättningar för lärarna att samverka genom ett mötessystem med olika inriktningar som är tydligt systematiserat och som sker kontinuerligt. Förstelärarna har tydliga uppgifter inom sitt uppdrag, bland annat

arbetar de tillsammans med kollegorna i en kommunövergripande kompetensutvecklingsinsats och är med vid skolans så kallade pedagogiska forum. Lärare säger i intervjuerna att de har förutsättningar att samverka dels i olika mötesforum, dels genom det dagliga arbetet i arbetslagen. Ett av forumen är lärarkonferenser, som äger rum varannan vecka, där lärarna går igenom alla klasser, speciella elevärenden, arbetsmiljö, hälsa samt trygghet och studiero. Konferensen utgår, enligt lärarna, från en given dagordning och skolledningen får sedan ta del av protokoll från dessa konferenser.

Det framgår av intervju med elevhälsan att de ibland blir inbjudna till olika möten samt att elevhälsoteamet, på rektors initiativ, också bjuder in pedagoger till reflekterande möten och handledning. Det framkommer dock också att dessa möten inte kommer till stånd så ofta som det är tänkt.

Det framgår vidare av rektorsintervjun att det inte finns ett gemensamt arbets- och förhållningssätt på skolan men att såväl skolledning som lärarna efterfrågar det. Rektorn säger att arbetet med att få till en röd tråd pågår men att de inte är riktigt framme ännu, som exempel nämner rektorn det påbörjade arbetet med att ta fram en gemensam struktur för lektioner.

Det framgår i intervjuer med såväl lärare som rektor att det finns en planerad introduktion för obehöriga lärare. I intervjun med rektorn beskriver denne att det finns ett system med mentorer och att rektor också har en introduktion och genomgång när obehöriga lärare börjar på skolan. Rektorn säger att denna introduktion anpassas efter vem det är som ska börja i verksamheten, utifrån personens kompetens och erfarenhet.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det på skolan delvis bedrivs ett jämställdhetsarbete men att rektor inte leder och styr detta arbete på ett strategiskt sätt.

Några elever säger i intervjuerna att de känner igen ordet jämställdhet och att det händer att de pratar om jämställdhet på lektionerna. Eleverna ger som exempel att man på någon lektion har talat om att alla är lika mycket värda, att man inte ska stöta ut någon. De intervjuade lärarna säger att det inte finns något övergripande och strategiskt jämställdhetsarbete, som är initierat av skolledningen men att inslag kring ämnet förekommer kontinuerligt i undervisningen. Lärarna säger vidare i intervju att de pratar med sina elever i klasserna om jämställdhet på förekommen anledning. De ger som exempel att jämställdhet kan komma upp när de exempelvis arbetar med historia och hur man klädde sig förr. Lärarna säger också att jämställdhet finns som en

punkt i likabehandlingsplanen. Intervjuade representanter för elevhälsan uppger att de inte känner till om det bedrivs något systematiskt jämställdhetsarbete på skolan.

Rektorn säger att de inte har ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan men att det finns invävt i värdegrundsarbetet. Enligt rektorn finns inga strategier för hur jämställdhet ska tas upp i undervisningen. Skolledningen har inte heller pekat ut jämställdheten som ett särskilt område att arbeta med. Rektorn säger att de har haft föreläsare på skolan som delvis lyft jämställdhetsarbete och att de har haft vissa insatser under de senaste 1,5 åren. Rektorn ger som exempel att de på skolan har haft en person som kommit och pratat med eleverna på mellanstadiet om jämställdhetsfrågor. Rektorn säger också att de på skolan har många diskussioner kring jämställdhet bland annat utifrån att det på skolan finns elever från många olika kulturer.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektor visserligen följer upp kunskapsresultaten på individnivå men det framgår också att det inte sker någon analys av kunskapsresultaten på grupp- eller skolnivå. Av intervjuerna med elever, lärare, elevhälsan och skolledning framgår att eleverna gör en enkät kring värdegrund och trygghet varje termin, som rektor följer upp och analyserar. Rektor följer, enligt både intervjuade lärare och rektor, även upp och analyserar värdegrundsarbetet i undervisningen med lärarna bland annat på lärarkonferenser, medarbetarsamtalen och vid lektionsbesök.

Rektorn säger att de på skolan har kommit längre med att följa upp värdegrundsarbetet än kunskapsresultaten. Förstelärarna har, enligt rektorn, i uppdrag att se till att värdegrunden genomsyrar undervisningen. Ledningsgruppen träffas varje vecka och då får, enligt rektorn, skolledningen återkoppling på bland annat värdegrundsarbetet på skolan. Representanter för elevhälsan säger att värdegrundsarbetet inte är prioriterat på skolan i dagsläget eftersom det varit fokus på arbetet med trygghet och studiero.

Lärarna säger i intervju att det finns en plan för resursfördelningen som lärarna får ta del av vid terminens början men att det går att ändra i planen vid behov. Lärarna säger också att de är delaktiga i tjänstefördelningen på våren. De ger som exempel att det finns resurser för elever i behov av särskilt stöd och att de i flera klasser är två lärare.

Skolledningen säger att det på skolan har en mycket flexibel organisation kring resursfördelningen. De säger också att det finns en acceptans hos lärarna att man på skolan måste vara flexibla när det gäller fördelningen av resurser. De ger som exempel

att arbetslagen har mandat att själva täcka upp för varandra vid behov. Enligt skolledningen finns en god tillgång till kompetenserna inom elevhälsoteamet. Skolledningen säger att de följer upp effekterna av resursfördelningen i samtal med områdeschefen varje höst och att de även lämnar in en analys av effekterna av resursfördelningen till huvudmannen.

Vad gäller kunskapsresultaten så visar Skolinspektionens granskning att rektor har ett strukturerat arbete när det gäller att följa upp elevernas kunskapsresultat på individnivå bland annat genom de så kallade klasskonferenserna. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att klasskonferenserna genomförs i slutet av varje termin, där undervisande lärare och representanter för elevhälsan går igenom varje enskild elevs resultat i respektive ämne. Underlaget för klasskonferenserna lämnas sedan vidare till rektor. När det gäller att analysera kunskapsresultat på grupp- och skolnivå säger både rektorn och lärare i intervjuer att detta inte görs på Tullskolan. Både rektorn och lärarna beskriver analysen av kunskapsresultaten som ett utvecklingsområde. Se nedan under Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor mer systematiskt följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat.

Skolinspektionens granskning visar att rektor visserligen följer upp kunskapsresultat på individnivå men följer inte på ett systematiskt och kontinuerligt sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat på grupp- och skolnivå. Därmed saknas en uppföljning av elevers studieresultat utifrån ett helhetsperspektiv.

Enligt 4 kap 4§ skollagen ska utbildningen på skolenheten systematiskt och kontinuerligt planeras, följas upp och utvecklas. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Det framgår vidare av skollagen att det är rektorn som ansvarar för att kvalitetsarbetet vid

skolenheten genomförs. Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.¹

Lärarna säger att de lämnar in resultat för eleverna till rektor och att dessa sedan följs upp på skolans klasskonferenser en gång per termin. Vid klasskonferenserna ser man på resultaten på individnivå. Enligt lärarna så pratar man främst om de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Lärarna säger också att de har signalerat till rektor att de har sett att det är stora kunskapsluckor i vissa årskurser men att de inte vet vad som händer med den informationen sedan. Lärarna säger att de inte får någon samlad bild av skolans kunskapsresultat presenterad vid terminens eller läsårets slut. Lärarna säger också att de inte känner till vilken analys som görs. Rektor bekräftar lärarnas uppgifter om hur uppföljning sker på individnivå vid klasskonferenser. Rektor uppger att klasskonferenserna ger en överblick av kunskapsresultaten. När det gäller att analysera kunskapsresultaten på skolnivå säger både rektor och lärare i intervjuer att detta ännu inte görs på Tullskolan. Enligt nationell statistik för årskurs 6 (läsåret 2017/2018) når 60 procent av eleverna som lägst betyget E i alla ämnen. Andelen elever som fått godkända betyg (A-E) i de olika ämnena är 100 procent förutom i ämnet kemi (65 procent). Högst betygspoäng har ämnena bild och matematik (15,9 poäng) och lägst har kemi (7,9 poäng).

Skolinspektionens rekommendation är att rektor behöver analysera kunskapsresultaten på skolnivå. De uppgifter om undervisningens genomförande, elevernas resultat och förutsättningar för genomförande som inhämtats i uppföljningen måste analyseras. En analys innebär att bryta ner resultatet och studera skillnader och variationer mellan olika elevgrupper och klasser, ämnen och målområden. Även här ska de nationella målen och kraven i styrdokumentet stå i fokus. Ett ytterligare steg i analysen är att försöka identifiera möjliga orsaker (orsaksanalys) till vad låg måluppfyllelse hos eleverna eller problem i undervisningens genomförande beror på.²

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 2.8 Rektorns ansvar

² Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2012:98) *Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet*, s. 31 - 34, 47 – 48.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen i huvudsak främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Granskningen visar att undervisningen överlag är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Granskningen visar vidare att eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande men att det varierar om eleverna får vara med och utvärdera undervisningen. Vidare visar granskningen att det finns en variation i undervisningens genomförande avseende struktur och huruvida undervisningen stimulerar och utmanar eleverna utifrån deras individuella behov. Det är detta område som Skolinspektionen bedömer att skolan bör prioritera i sitt utvecklingsarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att det för eleverna på Tullskolan huvudsakligen finns en målfokuserad och varierad undervisning och att eleverna ges ett aktivt lärarstöd.

Flertalet intervjuade elever säger i intervjun att de känner igen mål och kunskapskrav och att de i de flesta ämnen pratar om detta. Eleverna ger som exempel att de brukar arbeta med veckans mål och att de skriver sina mål i en bok och utvärderar sedan i slutet av veckan om de är klara med målen. Det finns också elever som säger att de har kunskapskraven uppsatta på väggen i klassrummet och på väggarna utanför. Det finns dock elever som i intervjun säger att de inte vet om lärarna pratat med dem om mål eller kunskapskrav. Eleverna ger exempel på att de har lappar i klassrummet där

det står vad de ska göra under dagen men också att lärarna visar bilder på vad de ska göra under dagen.

Lärarna ger som exempel i intervjun att de skriver på tavlan vad de ska jobba med utifrån kursplanen och att de i slutet av lektionen sammanfattar vad de har gjort för att se att det hänger ihop. Det finns också lärare som säger att de inte pratar om målen varje lektion utan när de startar upp ett nytt område. Lärarna säger vidare i intervjun att de pratar med eleverna på elevernas nivå om läroplanen. Några lärare säger att de upplever att det krävs mycket för att få eleverna att förstå varför de är i skolan och att de ofta diskuterar och förklarar för eleverna hur och varför de jobbar så som de gör i skolan.

Lärarna säger att de har haft föreläsning och diskuterat struktur men att detta arbete inte är förankrat så att alla arbetar efter detta sätt ännu. I intervjun med lärarna berättar de att rektorn har gett vissa instruktioner kring hur strukturen för undervisningen ska se ut, och att vissa lärare arbetar efter denna gemensamma struktur medan andra inte gör det. Lärarna ger som exempel på struktur att de på morgonen går igenom skoldagen tillsammans med eleverna utifrån bilder, att detta sker varje dag och att det är en struktur som eleverna känner igen i klassrummet hos dessa lärare. Vid observationer framkommer att det i flera klassrum finns bildstöd för att beskriva dagens aktiviteter. Intervjuade representanter för elevhälsoteamet säger att det på skolan är vanligt att var och en har sin egen struktur men att de nyligen diskuterat en gemensam tanke kring lektionsstart och struktur. Elevhälsoteamet säger vidare att rektor har sagt att lektionerna ska starta på samma sätt och att lärarna ska göra en avslutning på lektionen men att alla nog inte gör det ännu.

Rektor säger i intervjun att det finns ett påbörjat arbete, som ingår i läsårets arbete, när det gäller att ta fram en gemensam struktur för lektionerna på skolan. Rektorn säger att arbetet handlar om att ta fram en röd tråd och igenkänningsfaktor för eleverna när det gäller strukturen och att detta ska genomföras under året. Rektor säger vidare att allt inte är på plats ännu. Ett exempel på ett arbete som påbörjats och som rektor ger är att alla ska ha färgkodat schema i klassrummet och att man från skolledningens sida uppmuntrar lärarna att genomföra det. Enligt rektorn är nästa steg i arbetet att se över en struktur för hur man arbetar med syfte och mål för lektioner samt avslut.

Eleverna berättar att lärarna är bra på att peppa dem och visa dem hur de på egen hand kan komma vidare om de kört fast på en fråga eller en uppgift. Eleverna säger att lärarna förklarar så att de förstår och om de inte förstår så förklarar läraren en gång till på ett annat sätt. Det finns också elever som ger exempel på att lärarna visar på tavlan

hur uppgifter ska lösas så att de sedan kan lösa uppgifterna på egen hand. Andra elever säger att de får modeller så att de vet hur de på egen hand kan lösa uppgifter. Eleverna säger också att det finns olika sätt att arbeta på och att lärarna varierar arbetssätten. De säger att det vanligaste sättet att arbeta på är att arbeta ensam men att det även förekommer att de arbetar i par eller i grupper. Eleverna säger i intervjun att de tycker att det är bra när de får arbeta i grupp för då kan de tänka tillsammans.

Lärarna säger vidare att de försöker variera undervisningen och arbetssätten så mycket som möjligt och ger exempel på att eleverna får läsa, skriva, klippa, rita och arbeta med arbetsschema och att de fångar upp under tiden vad elever behöver. Lärarna säger att det på skolan inte finns en gemensam diskussion hur eleverna ska få möjlighet att möta olika arbetssätt och arbetsformer utan diskussionen sker på förekommen anledning i arbetslagen, så att lärarna inte går in i varandras områden och riskerar att eleverna får göra samma saker flera gånger.

Rektorn uppger i intervju att det finns en variation mellan lärare i hur de stöttar eleverna att förstå och komma vidare. Rektorn säger också att skolledningen diskuterar med lärarna vilket syfte de har med lektionerna och att detta är ett pågående arbete.

Skolinspektionens observationer visar att det på lektioner finns variation och växling mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt för eleverna att arbeta. Men det finns också enstaka exempel på när arbetssättet är detsamma under hela lektionen och där koncentrationen och arbetslusten minskar hos eleverna under lektionernas gång. Vid observationer finns flera exempel på hur eleverna ges ett aktivt lärarstöd där läraren ger tydliga beskrivningar, förklaringar och instruktioner till begrepp och undervisningens innehåll. Det finns också exempel från observationerna hur läraren vid gemensamma genomgångar har strategier för att få alla elevers uppmärksamhet och för att säkerställa att de förstår innehållet. Vid samtliga observerade lektioner stämmer lärarna av att eleverna har förstått uppgifterna.

Stimulans och utmaningar i undervisningen utifrån elevens behov och förutsättningar

Granskningen visar att eleverna på Tullskolan huvudsakligen stimuleras och utmanas i undervisningen.

I intervjun säger eleverna att de kan få nya uppgifter om de snabbt är klara och att det är så i alla ämnen. Eleverna säger att det finns uppgifter och tankenötter på olika nivåer och om de får en som är för lätt kan de få en svårare.

Lärarna säger i intervju att det är deras uppfattning att de har blivit mycket bättre på att se varje elev och att anpassa undervisningen på ett bra sätt. Lärarna säger att de tillsammans i arbetslagen pratar om hur man kan ha höga förväntningar på eleverna. Några lärare säger att de visar att de förväntar sig att eleverna ska kunna arbeta och lära sig i klassrummet samt att de har höga förväntningar på att eleverna ska klara målen. Lärarna ger exempel på hur de arbetar med Ipads och att de gör tillfälliga gruppindelningar där de kan utmana eleverna på olika nivåer. Lärarna säger i intervjun att de anpassar sitt stöd till varje elev. Lärarna säger att de peppar eleverna genom att visa hur eleverna har utvecklats och lärt sig. Lärarna säger också att de ställer olika krav på olika elever fastän de har samma uppgift och att de har tillgång till anpassat material för detta. Lärarna ger också som exempel att eleverna kan få läromedel som både är på en högre och på en lägre nivå jämfört med årskursen, men att de inte gör någon stor sak av att eleverna har olika läromedel. De säger att de pratar med eleverna om att alla är olika för att eleverna ska få en förståelse för detta. Lärarna är dock överens i intervjun om att det är svårast att anpassa för de elever som behöver extra utmaningar och att man behöver göra mer av det.

Rektorn säger i intervju att de under de pedagogiska konferenserna har pratat om utmaningar och goda exempel och att det är förstelärarna och rektor som driver detta arbete. Rektorn säger att det ser olika ut vilka förväntningar lärarna har på eleverna och att lärarna behöver coachas i detta arbete. När det gäller att individanpassa undervisningen säger rektor att det finns en variation hos lärarna i detta arbete.

Vid lektionsobservationer ger de flesta lärare motiverande respons till eleverna på deras arbete och prestationer genom att berömma eller knyta an till uppgifter som eleverna arbetat med tidigare. De flesta lärare stöttar eleverna i att lösa uppgifterna själva. Det finns lärare som säger till eleverna att de vet att eleven klarar uppgiften och att de ska försöka på egen hand men även genom att ge eleven stöttande frågor som gör att eleverna kommer vidare. Det förekommer inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Det finns exempel på svar från eleverna som lärarna uppmärksammar genom att konstatera att det var ett svar som läraren inte själv tänkt på. De flesta lärare uppmuntrar eleverna i undervisningen och uttrycker positiva förväntningar. Flera exempel finns på att lärare använder humor för att bibehålla elevernas intresse och engagemang.

Elevers delaktighet i undervisningen och i eget lärande

Granskningen visar att eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

I elevintervjuerna framkommer att eleverna ges möjlighet att vara delaktiga i undervisningen och ta eget ansvar för det egna lärandet. Det finns elever som ger

exempel på att de i vissa ämnen får vara med och diskutera och lyfta fram sina egna åsikter. Eleverna säger också att de upplever att deras åsikter räknas och att det har hänt att lärarna lagt in moment som eleverna önskat i undervisningen. Eleverna säger också att lärarna efterfrågar elevernas intressen och tar hänsyn till dessa i undervisningen. Eleverna säger vidare att de kan lösa uppgifter på olika sätt, genom att använda Ipads eller läsa i böcker.

När det gäller att utvärdera undervisningen säger eleverna att de får göra det på olika sätt hos några lärare, men inte hos alla.

I lärarintervjuer ges exempel på hur eleverna är delaktiga genom att lärarna låter eleverna välja arbetsområde efter intresse. Lärare säger i intervjun att vid dessa tillfällen brukar de berätta för eleverna att de har inflytande. Andra exempel som lärarna ger är att eleverna får argumentera, diskutera och fundera vid problemlösning. Lärarna säger i intervju att eleverna reflekterar över sitt eget lärande på olika sätt. De ger som exempel att eleverna i veckoutvärderingar skriver vad de lärt sig av veckans mål eller att lärarna följer upp med eleverna vad de lärt sig i slutet av lektionen, antingen i helklass eller individuellt. Eleverna får också använda så kallade exit tickets³ och digital frågesport. Lärarna framhåller utvärderingarnas värde vad gäller att ge eleverna ett sätt att få syn på sin egen utveckling och hur de kan använda reflektion för att komma vidare i sin utveckling. Lärarna säger vidare i intervjun att de tar tillvara elevernas utvärderingar och använder dem i sina planeringar och ger som exempel att vid utvärdering av lektion kommer eleverna ofta med förslag och önskemål som läraren kan ta in i nästa lektion.

Rektorn säger att de på skolan är överens om att elevernas reflektion är en viktig del i undervisningen och att en del lärare låter eleverna reflektera över sitt lärande. Rektorn säger att de på skolan just nu arbetar med en kommunövergripande kompetensutveckling, där just elevernas reflektion har diskuterats och att de på skolan nu behöver implementera det i klassrumssituationerna. Rektorn säger också att det finns lärare som är bra på att medvetandegöra eleverna om deras inflytande men att de på skolan behöver skapa ett gemensamt professionellt språk för lärarna. När det gäller att låta eleverna vara med och utvärdera undervisningen säger rektorn att de på skolan har kommit ganska långt med detta arbete men att det finns en variation i hur

³ En metod för formativ bedömning som används för att stämma av en gruppens lärande. Eleverna får skriva korta utvärderingar av lektionen samt vad de lärt sig och ger detta till läraren vid lektionsslut.

lärarna arbetar med elevutvärdering. Rektorn ger som exempel att i några klasser får eleverna utvärdera varje vecka och i andra klasser efter varje arbetsområde. Rektorn säger också att en del lärare arbetar med så kallade exit tickets.

Vid Skolinspektionens lektionsobservationer finns exempel på lärare som uppmuntrar elevers olika sätt att tänka. På en lektion läser alla elever en text och får sedan i par diskutera olika öppna frågor där eleverna gemensamt måste komma fram till ett svar. När eleverna sedan redovisar sina svar för klassen lyfter lärarna elevernas olika svar för att föra diskussionen framåt. Det finns också andra exempel från lektioner där eleverna får reflektera och diskutera öppna frågor utan ett givet svar.

Det framkommer också vid observationer att det finns lektioner som har en gemensam avslutning där elever och lärare sammanfattar eller utvärderar lektionen. Det finns exempel på lärare som låter elever skriva på post-it-lappar, vad de tränat på och lärt sig under lektionen. Det finns också exempel på lärare som sammanfattar lektionen tillsammans med eleverna och samtidigt stämmer av att eleverna förstått uppgiften och de ämnesspecifika begreppen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att samtliga lärares undervisning är strukturerad och anpassas efter elevernas behov

Skolinspektionens granskning visar att det finns en variation i huruvida lärarnas undervisning är strukturerad och anpassad efter elevernas behov.

Enligt skollagen 3 kap. § 3 ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Enligt läroplanen ska

skolan erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt.⁴

Av ovan redovisade intervjuer med elever, lärare samt rektor framgår att det varierar mellan lärare om undervisningen är strukturerad och anpassad efter elevernas behov. I intervjuer säger eleverna exempelvis att de i de flesta ämnen pratar om mål och kunskapskrav, dock inte i alla. Rektor berättar att skolan arbetar med att ta fram en gemensam struktur för lektionerna på skolan men att allt inte är på plats ännu. Rektorn säger vidare att det finns en variation mellan lärare i hur de stöttar eleverna att förstå och komma vidare.

Lärarna säger i intervju att det är deras uppfattning att de har blivit mycket bättre på att se varje elev och att anpassa undervisningen på ett bra sätt. Lärarna uppger dock att det är svårt att anpassa undervisningen för de elever som behöver extra utmaningar och att man behöver göra mer av det. Rektorn säger i intervjun att det ser olika ut vilka förväntningar lärarna har på eleverna och att lärarna behöver coachas i detta arbete. När det gäller att individanpassa undervisningen säger rektor att det finns en variation hos lärarna i detta arbete.

Mot bakgrund av de uppgifter som framgår av intervjuer med elever, lärare samt rektor avseende den variation som finns i lärarnas undervisning rekommenderar Skolinspektionen att rektor i första hand arbetar med att säkerställa att all undervisning är strukturerad och anpassad efter elevernas behov. En viktig del i en undervisning som är välstrukturerad och organiserad är att läraren ser till att det finns en struktur på lektionerna, som innefattar introduktion, genomförande och en uppföljande avslutning.⁵ Skolinspektionen har vidare i en tematiska analys konstaterat att skolans arbete kring undervisningen måste vara brett – både utmaningar och stöd behöver finnas med. Elever har rätt att få stöd men också att utvecklas så långt möjligt. Att undervisningen utmanar och stimulerar är viktigt och ger innehåll och mening till skolarbetet för många elever. Läraren behöver i detta få stöd av sin rektor.

⁴ Lgr 11, 2.2 Kunskaper

⁵ Wiliam, D. (2013) *Att följa lärande – formativ bedömning i praktiken*, Lund: Studentlitteratur; Håkansson & Sundberg 2012.

Rektor behöver skapa förutsättningar för lärarna att lära av varandra. Rektor har också en viktig roll när det gäller att skapa en samsyn kring vikten av undervisning som utmanar och stimulerar och att signalera höga förväntningar på lärarnas insatser.⁶

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i flera delar ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att skolan huvudsakligen arbetar för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Det framgår av intervjuer att det pågår ett arbete på skolan med trygghet och studiero som fokusområde. Däremot saknas ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i med gott resultat.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet

Skolinspektionens granskning visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan.

Samtliga intervjuade elever uppger att de är trygga på skolan. Eleverna berättar att detta bland annat beror på att det alltid finns rastvakter på skolgården och att lärarna

⁶ Skolinspektionen (2016a) *Umaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar*, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen, s 5 och s. 9

hjälper till att reda ut bråk som uppstår. De säger även att lärarna skapar trygghet genom att alltid kontrollera närvaron så att alla elever som ska vara i klassen är där. Eleverna uppger att de har fått svara på frågor i en enkät om trygghet.

Enligt intervjuade lärare har tryggheten ökat markant de senaste åren och några av de anledningar som de uppger skapar trygghet är att det alltid finns rastvakter, som är tydligt markerade med västar och genom att det erbjuds rastaktiviteter för eleverna. Lärarna berättar att skolan tar reda på elevernas upplevelse av trygghet genom enkäter och trygghetsvandringar i utemiljön. Lärarna säger i intervjun att rektorn går igenom trivselenkäternas resultat med hela personalen och elevhälsoteamet går ut i klasserna och presenterar enkätresultaten. Av inskickad dokumentation och intervjuer framgår att ett av skolans fokusområden är området trygghet. Lärarna säger att rektor valt detta område utifrån svaren i elevenkäten. I en lärarintervju säger lärarna att arbetet med trygghet och studiero bland annat är en punkt på lärarkonferenserna men också vid de pedagogiska konferenserna.

Intervjuade representanter för elevhälsoteamet uppger att tryggheten på Tullskolan har ökat under de senaste åren. De säger vidare att deras ökade närvaro på skolan bidrar till tryggheten och att det framkommer i deras möte med eleverna. Representanter för elevhälsan säger i intervju att de ansvarar för att det på skolan genomförs trygghetsvandringar och elevenkäter. När elevenkäterna är gjorda tar elevhälsoteamet hand om svaren och återkopplar till lärarna.

Enligt rektorn har tryggheten förbättrats markant och det är ett av skolans fokusområden som framkommit i analys av elevenkäten. Elevenkäten görs, enligt rektorn och inskickad dokumentation, en gång per termin. Rektorn säger också att det framkommer i de senaste elevenkäterna att eleverna upplever tryggheten bättre nu än förra året. Ytterligare ett sätt som visar att tryggheten förbättrats, menar rektorn, är att antalet anmälningar gällande kränkande behandling har minskat. Rektorn säger att ett sätt att arbeta med tryggheten på skolan är de strukturerade rastaktiviteterna och systemet med rastvärdar. Rektorn säger att det bidrar till tryggheten när alla elever har något att göra och någonstans att gå på rasten.

Skolenkäten från vårterminen 2018 visar att elevernas svar i årskurs 5 när det gäller området trygghet gav medelvärdet 7,6 vilket är en ökning från medelvärdet 7,4 i Skolenkäten som gjordes våren 2016.

Det saknas ett samlat arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att det inte finns ett samlat arbete på skolan när det gäller att skapa och bibehålla studiero.

Av intervjuer med elever framgår att studieron brister på vissa lektioner. Detta beskrivs nedan i avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero som eleverna deltar i och där lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö med gott resultat.

Skolinspektionens granskning visar att det inte finns ett gemensamt förhållningssätt på skolan i arbetet med att säkerställa att eleverna erbjuds en arbetsmiljö som möjliggör en så god inläring som möjligt.

Av skollagen 5 kap § 3 framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Enligt läroplanen ska skolan vara en god miljö för utveckling och lärande.⁷ Vidare, enligt läroplanen, ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁸

I intervju med elever framkommer att det varierar om de har studiero på lektionerna. Det finns elever som säger att det är spring i klassrummet och att det då blir ofokuserat på lektionen. Dessa elever säger att läraren säger till eleverna och att det brukar hjälpa. Det finns också elever som säger att det inte är studiero när det kommer nya lärare till klassen, att eleverna pratar och att läraren börjar skrika för att eleverna ska bli tysta. Det finns också elever som berättar att det blir stökigt när lärarna lämnar klassrummet. De säger att det då står några elever på vakt för att se när läraren kommer. Dessa elever säger till när läraren kommer tillbaka och då blir det tyst. Eleverna uppger vidare att det ibland brukar hjälpa när läraren höjer rösten men att lärarna gör på olika sätt för att säga till när det är stökigt i klassrummet och att eleverna vet vilka lärare som inte bryr sig. Eleverna säger att det har hänt att de pratar

⁷ Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

⁸ Lgr 11, 2.2 Kunskaper

om studieron i klassen och några elever ger som exempel att de har en termometer i klassrummet som visar hur tyst det ska vara. Några elever säger att de provat olika arbetssätt för att få studiero till exempel att jobba ensam eller tillsammans. Eleverna säger också att de får en lapp med sig hem om de stör på lektionerna. Enligt eleverna finns ordningsregler på skolan och dessa är synliga i klassrummen. Eleverna säger också att om man inte följer ordningsreglerna säger läraren ifrån.

Skolinspektionens enkät från vårterminen 2018 visar att elevernas svar på Tullskolan i årskurs 5, när det gäller området studiero har medelvärde 6,7 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters medelvärde som var 6,1. Vårdnadshavarnas svar gällande studiero gav samma indexvärde som samtliga skolenheters 6,1. Vårdnadshavarnas svar gällande påståendet *Jag upplever att mitt barns klasslärare/mentor säger till dem som stör på lektionerna* gav värdet 6,7 jämfört med samtliga skolenheter där värdet var 7,6.

Enligt intervjuade lärare har studieron för eleverna förbättrats under det senaste året och en av anledningarna som nämns är att det nu finns en stabil ledning på skolan som har identifierat och prioriterat arbetet med studieron. Det framgår av lärarintervjuerna att ett av skolans fokusområden är studiero och att man arbetar tillsammans med förstelärarna kring detta område. Lärarna säger att man bland annat strävar efter att hitta en gemensam syn på studieron för hela Tullskolan. Lärarna säger att det gäller regler och ordningsregler, tydliga mål och strukturer för lektionerna och att en samsyn på skolan kring detta ska leda till studiero. Men lärarna säger att detta är ett påbörjat arbete och att det ännu inte finns en samsyn kring arbetet med studiero. Lärarna säger också att det har framkommit i skolans elevenkät att eleverna inte alltid upplever studiero. Lärarna ger som exempel att det som händer på rasten följer med in i klassrummet. Dessa rastkonflikter är, enligt lärarna, svåra att bryta och tar mycket tid från lektionen efteråt. Lärarna säger, att när det gäller elevernas deltagande i arbetet med studieron på skolan, så sker det på klassnivå men inte skolenivå.

Skolinspektionens enkät från vårterminen 2018 visar att den pedagogiska personalens svar gällande studiero gav indexvärdet 6,0 vilket kan jämföras med samtliga skolenheters indexvärde som var 6,8. Svaren från pedagogisk personal gällande påståendet *Eleverna följer skolans ordningsregler* gav värdet 5,6 jämfört med samtliga skolenheter där värdet var 6,7 och gällande påståendet *Det är en god studiemiljö på skolan* gav värdet 6,4 jämfört med samtliga skolenheter där värdet var 7,2.

Intervjuade representanter för elevhälsan säger att studieron har förbättrats mycket men att det fortfarande finns stora brister i studieron i vissa grupper. De säger vidare

att de träffar elever som säger att de har svårt att jobba och koncentrera sig på grund av att det är stökigt i klassrummet. Representanterna för elevhälsan säger att om de får sådana signaler från eleverna pratar de direkt med elevens lärare. Enligt de intervjuade representanterna för elevhälsan varierar det mellan lärarna om det är studiero i klassrummet. Det framkommer i intervjun att det ännu inte finns ett samlat arbete och samsyn kring arbetet med att skapa studiero men att förståelsen för behovet av ett sådant samlat arbete finns hos rektor.

Rektorn säger i intervju att studieron i klassrummen är bättre men att skolan fortfarande har en del att arbeta med när det gäller studieron. En insats som gett förbättrad studiero menar rektor är att det nu finns en skriftlig rutin för hur kränkande behandling anmäls till rektor. Rektorn säger att studiero är ett fokusområde på skolan och att man kommit fram till detta genom analys av elevenkäten och genom samtal med elever och vårdnadshavare. Rektorn säger vidare att det finns ett medvetet arbete med att få ett gemensamt förhållningssätt på skolan kring arbetet med studiero men att de ännu inte är där.

Vid Skolinspektionens lektionsobservationer förekommer endast ett fåtal exempel på att eleverna inte har studiero på lektionerna. Eleverna kan, på nästan alla observerade lektioner, arbeta ostört oberoende av undervisningsmoment eller arbetssätt. Någon lärare frågar eleverna, när ljudvolymen ökar, om de pratar för att hjälpa varandra. När eleverna svarar nekande ber lärarna dem att "sänka volymen" och det blir återigen studiero i klassrummet. I något klassrum finns också en femgradig skala på ljudnivån, på den finns en pil som läraren placerar där ljudnivån ska vara under arbetets gång. Efter arbetet frågar läraren eleverna om pilens placering stämde. Det finns dock också exempel på lärare som hyschar, höjer rösten och tillrättavisar eleverna utan märkbar effekt. Här pratar eleverna rakt ut och skriker till varandra, flera elever vandrar ut och in ur klassrummet och gör annat än den uppgift de har. Flera elever tappat intresset för uppgiften. Här kan eleverna inte arbeta koncentrerat eller ostört.

Skolinspektionens rekommendation är att rektorn, tillsammans med lärare och elever, fortsätter och förstärker det påbörjade arbetet med att skapa studiero. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta arbete. För att åstadkomma en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero krävs att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektor är lärarnas upplevelse av hur detta arbete fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. Det handlar ytterst om att fånga och förstå den skolkultur som råder, och att arbeta för en sådan där det bedrivs ett

gott förebyggande arbete men också att det finns ett gemensamt förhållningssätt för hur ordningsstörningar ska hanteras om de uppstår.⁹

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd för våra kvalitetsbedömningar:

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Det övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektorn till viss del analyserar skillnader i omdömen och betyg och för diskussioner med betygsättande lärare utifrån dessa analyser. Dock ser rektorn inte till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och ger inte lärare förutsättningar för att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av och de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Rektor analys av skillnader i omdömen och betyg

Granskningen visar att rektors analys av skillnader i omdömen och betyg är begränsad.

Lärarna säger att det inte har gjorts någon analys över tid i olika ämnen. Inte heller att de har haft några diskussioner, som rektor initierat, kring avvikelser och skillnader i omdömen och betyg.

Rektorn säger att analysarbetet på skolan är ett utvecklingsområde, vad gäller omdömen och betyg. Dock säger rektorn att det finns ett samarbete med Wämöskolan

⁹ Skolinspektionen (2016c) *Skolans arbete med att säkerställa studiero – det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också*, Stockholm: Skolinspektionen, s. 16.

kring de ämnen eleverna läser där. Rektorn ger som exempel att han sett att ett av ämnena som eleverna läser på Wämöskolan avvek från övriga resultat. Rektor tog då kontakt med skolledningen på Wämöskolan angående avvikelserna vilket resulterade i att åtgärder vidtogs.

Rektorn säger också att han har sett att det i många ämnen är hundra procentig måluppfyllelse och att det har lyfts i något sammanhang, men att man ännu inte har hunnit med en analys på djupet. Rektorn säger vidare att betyg och bedömning finns med som en del av skolans årshjul men att det inte förs diskussioner om till exempel differenser mellan nationella prov och betyg i ämnet. Rektorn säger vidare att det på skolan inte heller förekommer diskussioner om skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen eller årskurser men att man planerar att ha sådana diskussioner vid läsårets slut.

Rektorn ser inte till att lärarna gör likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkrar sina omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning visar att lärarna inte ges tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Av intervjuerna framgår att likvärdiga bedömningar och kvalitetssäkring av omdömen och betyg är ett utvecklingsområde för skolan. Detta beskrivs nedan i avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor säkerställer att det finns förutsättningar för regelbunden samverkan mellan lärare i bedömningsfrågor samt förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg.

Skolinspektionens granskning visar att rektor inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar för att samverka med varandra i bedömningsfrågor.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektor se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av intervjuer med lärare framgår att det varierar om lärare samverkar kring bedömning och att det inte finns en likvärdighet i hur detta arbete sker på skolan. Lärarna säger att de i dagsläget inte använder sig av Skolverkets bedömningsstöd men däremot Skolverkets blanketter för bedömning. Lärarna säger vidare att rektorn har sagt till lärarna att de ska använda sig av matriser i skolans digitala verktyg vid bedömning. I en av lärargrupperna säger lärarna att de inte har börjat använda de

obligatoriska bedömningsstöden för årskurs 1, utan de efterfrågar hjälp från skolledningen med hur de ska arbeta med bedömningsstöden. Lärarna säger att de tidigare år har sambedömt nationella prov med andra skolor för att säkerställa likvärdighet men att de nu samrättar på skolan. Det framkommer i intervjun att lärarna efterfrågar diskussioner om bedömning och betygssättning på skolan.

Rektorn säger i intervju att skolledningen vill att lärarna ska ha pedagogiska diskussioner om tolkning av kunskapskraven. Rektorn säger vidare att det finns möjlighet för lärarna till sambedömning av nationella prov och att såväl lärarna i årskurs 4–6 som 1–3 gör det. Rektorn säger också att lärarna ska använda sig av Skolverkets bedömningsportal för att säkerställa att de gör likvärdiga bedömningar men eftersom tekniken inte har fungerat så har de inte kunnat använda detta stöd. Rektorn säger att skolledningen är medveten om att lärarna efterfrågar diskussioner om bedömning och betyg. Rektorn skriver i den inskickade dokumentationen att en av insatserna för att utveckla arbetet med bedömning och betygssättning är att man har skapat strukturer för pedagogiska konferenser där bland annat betyg och omdömen ska diskuteras.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att säkerställa att lärarna ges förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Lärare behöver ges möjlighet att analysera och värdera hur relevant och rättvisande bild olika underlag ger av elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven vid betygssättning. Här är det viktigt att lärarna ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning, dels i relation till de nationella styrdokument, dels med varandra.¹⁰

Enligt Skolverkets allmänna råd bör rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid

¹⁰ Skolverket (2016) *Betygsskalan och betygen B och D*, Stödmaterial, Reviderad version, Stockholm: Fritzes.

betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.¹¹

Det finns från forskning några faktorer som har visat sig gynna god sambedömning. En är när lärarna fokuserar på att analysera och diskutera konkreta elevexempel som representerar en stor bredd av prestationer och elever med olika bakgrund. En annan är när det finns en tydlig struktur för själva sambedömningssituationen (exempelvis fasta tider, lokaler och arbetsgång) och ett tydligt ledarskap i sambedömningsgrupperna som håller ihop diskussionerna. Ytterligare en är att olika åsikter får komma fram, alla i gruppen får komma till tals och avvikande uppfattningar ses som en tillgång snarare än som ett hinder.¹²

¹¹ Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2018) *Betyg och bedömning*, s 15, 22 och 23.

¹² Skolverket (2013) Stödmaterial, *Sambedömning i skolan – exempel och forskning*, s. 15

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Annika Welinder

Föredragande

Signerat av: Annika Welinder

I handläggningen av ärendet har även Eva Bergenlöv och Maria Nyman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning har skolan ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 14 – 16 november 2018. Besöket genomfördes av Annika Welinder och Eva Bergenlöv.

Tullskolan ligger i Karlskrona kommun. Tullskolan är en grundskola F – 6 inklusive fritidshem, förlagt i olika byggnader. Vid tillfället för tillsynen går 175 elever på skolan. Eleverna på mellanstadiet har viss undervisning på den närliggande Wämöskolan exempelvis i slöjdämnen.

Skolan leds av rektor och biträdande rektor. Rektor har tjänstgjort på skolan sedan augusti 2017. Skolan är uppdelad i fyra arbetslag.